

Sygn. akt I C 2208/15

WYROK

W IMIENIU RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 września 2016 roku

Sąd Rejonowy w Zgierzu I Wydział Cywilny w składzie następującym:
Przewodnicząca: Sędzia SR Małgorzata Nowak

Protokolant :sekr. Sąd Sylwia Domańska

po rozpoznaniu w dniu 1 września 2016 roku w Zgierzu na rozprawie sprawy

z powództwa (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z.**

przeciwko **Gminie G.**

o zapłatę i ustalenie

1. Zasądza od Gminy G. na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z. kwotę 33.886 złotych (trzydzieści trzy tysiące osiemset osiemdziesiąt sześć) z ustawowymi odsetkami od dnia 23 października 2015 roku do dnia zapłaty ;
2. Ustala , że Gmina G. jest zobowiązana do odbioru z parkingu strzeżonego prowadzonego przez (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z. położonego w Z. przy ulicy (...) motocykla marki M. (...) bez tablic rejestracyjnych , nr silnika (...) , usuniętego z drogi publicznej w dniu 17 czerwca 2006 roku na podstawie dyspozycji usunięcia pojazdu nr (...) ;
3. Zasądza od Gminy G. na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z. kwotę 4.202 złotych (cztery tysiące dwieście dwa) tytułem zwrotu kosztów procesu .

Sygn. akt I C 2208/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 23 października 2015 roku powód (...) Przedsiębiorstwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z. wystąpiła przeciwko Gminie G. z dwoma żądaniami tj. o zapłatę kwoty 33.886 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty oraz o ustalenie , że pozwana Gmina G. jest zobowiązana do odbioru z parkingu strzeżonego powoda motocykla marki M. (...) bez tablic rejestracyjnych . W piśmie z dnia 17 maja 2016 roku powód sprecyzował drugie żądanie poprzez wskazanie , że chodzi o motocykl marki M. (...) bez tablic rejestracyjnych , nr silnika (...) , usuniętego z drogi publicznej w dniu 17 czerwca 2006 roku na podstawie dyspozycji usunięcia pojazdu nr (...).

W uzasadnieniu żądania powód wskazał , że w dniu 17 czerwca 2006 roku został odholowany na zlecenie Policji motocykl marki M. (...) bez tablic rejestracyjnych , przy czym umieszczenie tego motocykla na parkingu powoda nastąpiło na podstawie art. 50 a prawa o ruchu drogowym. Motocykl ten przeszedł na własność Gminy z mocy ustawy w trybie art. 50 a ust 2 prawa o ruchu drogowym po okresie 6 miesięcy od dnia usunięcia tj. z dniem 18 grudnia 2006 roku . W dniu 5 lipca 2012 roku powódka wezwała pozwanego do odbioru pojazdu i zapłacenia należności wynikających z jego przechowywania na parkingu powoda. Wysokość opłat została ustalona na podstawie obowiązującej uchwał Rady Powiatu (...) : z dnia 4 listopada 2005 , uchwały nr (...) z dnia 26 lutego 2010 roku ,

uchwały nr (...) z dnia 28 lipca 2011, uchwały (...) z dnia 22 czerwca 2012 roku, uchwały nr (...) z dnia 25 stycznia 2013 roku, uchwały nr (...) z dnia 31 stycznia 2014 roku oraz uchwały nr (...) z dnia 30 stycznia 2015 roku.

Pismem z dnia 15 listopada 2013 roku Wójt Gminy G. poinformował powoda, iż nie jest zainteresowany odbiorem pojazdu. Z tego powodu strona powodowa widzi potrzebę ustalenia zakończenia procesu przetrzymywania pojazdu na swoim parkingu wniosła o zobowiązanie pozwanego do odbioru motocykla.

(pozew k, pismo procesowe k 47)

Pozwana Gmina G. nie uznała powództwa i wniosła o jego oddalenie. Pozwany przyznał, że został poinformowany przez Starostwo Powiatowe w Z. pismem z dnia 22 stycznia 2007 roku o upływie 6 miesięcznego terminu przesądzającego o przejściu na gminę motocykla marki M. (...) ujawnionego w miejscowości W. gm. G. i zabezpieczonego przez Policję. Gmina natomiast nie została powiadomiona niezwłocznie o usunięciu pojazdu przez Policję i nie miała możliwości wezwania uprawnionej osoby do odebrania pojazdu zgodnie z art. 50 a ustawy o ruchu drogowym. Natomiast korespondencja co do tego motocykla odbywała się ze Starostwem Powiatowym, które nie miało żadnych kompetencji w tej sprawie oprócz wyznaczenia parkingu strzeżonego, zamiast z Gminą. Z tego powodu Gmina nie mogła podjąć żadnych czynności zmierzających do ustalenia jego właściciela. Gmina nie otrzymała również żadnego powiadomienia od firmy (...), a o innych czynnościach, które prowadziła policja dowiedziała się dopiero w grudniu 2011 roku z załącznika do pisma z dnia 5 grudnia 2011 roku

(odpowiedź na pozew k 26-27)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 17 czerwca 2006 roku około godz. 22:10 w W. L. gm. G. w ramach interwencji Policja ujawniła leżący na poboczu drogi przy punkcie mleka motocykl marki M. (...) koloru czerwonego bez numerów rejestracyjnych. Odczytano nr ramy motocykla – (...) oraz numer silnika (...). Sprawdzenie po tych numerach w (...) nie dało pozytywnych rezultatów co do ustalenia właściciela motocykla. W pobliżu motocykla nie ujawniono żadnych osób, w najbliższym otoczeniu nie było żadnej zabudowy mieszkalnej, motocykl posiadał uszkodzenia. Motocykl został zabezpieczony administracyjnie na parking strzeżonym w Z. przy ulicy (...) za pośrednictwem holownika firmy (...). Ze zdarzenia została sporządzona dyspozycja usunięcia pojazdu nr (...) bez oznaczenia podstawy prawnej dyspozycji usunięcia. Oryginał dyspozycji został wydany pracownikowi M. przy odholowaniu.

(notatka policji k 33, dyspozycja usunięcia nr (...) k 58, zeznania M. W. k 80 odw.)

Ponieważ w dyspozycji usunięcia motocykla nie była wskazana podstawa jego usunięcia (art. 50 a czy art. 130 a ustawy prawo o ruchu drogowym) przed upływem 6 miesięcy od momentu przyjęcia pojazdu, tj w dniu 18 grudnia 2006 roku M. informował o ubiegającym terminie Policję jako dysponenta pojazdu oraz Naczelnika Urzędu Skarbowego w Z. .

(pismo z 18.12.2006 k 39, zeznania M. W. k 80 odw)

Pismem z dnia 22 stycznia 2007 roku Starostwo Powiatowe w Z. powiadomiło Wójta Gminy w G. o upływającym 6 miesięcznym terminie przesądzającym o przejściu własności motocykla ujawnionego w W. na rzecz Gminy i zabezpieczonego przez Policję na parking w Z. ul (...)

(pismo k 28)

W dniu 17 lipca 2006 roku Policja odmówiła wszczęcia dochodzenia w zakresie kradzieży motocykla marki MZ bez tablic rejestracyjnych wobec nie popełnienia czynu.

(postanowienie k 35)

Pismem z dnia 5 lipca 2012 roku M. zwrócił się do Wójta Gminy G. o planowanym odbiorze pojazdu z parkingu celem zakończenia usługi dozoru. Ponowne pismo w tej sprawie zostało skierowane przez pełnomocnika M. w dniu 22 października 2013 roku .

(pismo z dn. 5.07.2012 k 42 , pismo z dn 22 .10.2013 k 43)

Pismem z dnia 15 listopada 2013 roku Wójt Gminy G. poinformował M. , że nie jest zainteresowany odbiorem motocykla oraz nie wyraża zgody na ponoszenie kosztów parkowania motocykla na parkingu strzeżonym .

(pismo z dn. 15.11.2013 k 45)

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie dokumentów i pism złożonych do akt sprawy , które nie były kwestionowane poza dyspozycją usunięcia pojazdu z dnia 17 czerwca 2006 roku nr (...). Sąd przyjął treść tej dyspozycji według oryginalnej wersji będącej w posiadaniu strony powodowej , która w swoim brzmieniu nie nosi podkreślenia art. 50 a , w przeciwieństwie do kserokopii przedłożonej przez pozwanego . Niewątpliwie oryginalnym dokumentem dysponuje bowiem powód , co zostało potwierdzone zeznaniami M. P. M. .

Sąd zważył , co następuje :

Roszczenie powoda należało uznać za zasadne w całości .

W niniejszej sprawie strona powodowa wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanej Gminy łącznie kwoty 33.886złoty tytułem nieuiszczonego wynagrodzenia za przechowywanie na prowadzonym przez nią parkingu strzeżonym pojazdów usuniętych z dróg publicznych w trybie art. 50 a ustawy Prawo o ruchu drogowym .

Strona pozwana nie kwestionowała dopuszczalności drogi sądowej . Zarzucała natomiast fakt niepowiadomienia jej w stosownym terminie o przechowywaniu pojazdu .

Najistotniejsze znaczenie w niniejszej sprawie ma jednak prawidłowe ustalenie i przyjęcie kwalifikacji prawnej usunięcia pojazdu z drogi publicznej i umieszczenie go na parkingu prowadzonym przez powodową Spółkę .

Przepisy ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku – Prawo o ruchu drogowym w brzmieniu obowiązującym w dacie usunięcia pojazdu przewidywały dwie sytuacje usunięcia pojazdu z drogi publicznej objęte art. 50 a i art. 130 a tej ustawy .Pierwsza sytuacja przewidziana w art. 130 a ustawy Prawo o ruchu drogowym stanowi , że pojazd jest usuwany z drogi na koszt właściciela w przypadku pozostawienia pojazdu w miejscu , gdzie jest to zabronione i utrudnia ruch lub w inny sposób zagraża bezpieczeństwu , nieokazania dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub dowodu opłacenia składki za to ubezpieczenie , jeżeli pojazd ten jest zarejestrowany w kraju , o którym mowa w art. 129 ust 2 pkt 8 lit c , przekroczenia wymiarów , dopuszczalnej masy całkowitej lub nacisku osi określonych w przepisach ruchu drogowego , chyba że istnieje możliwość skierowania pojazdu na pobliską drogę , na której dopuszczalny jest ruch takiego pojazdu , pozostawienia pojazdu nieoznakowanego kartą parkingową , w miejscu przeznaczonym dla pojazdu osoby niepełnosprawnej o obniżonej sprawności ruchowej oraz osób wymienionych w art. 8 ust 2 oraz pozostawienie pojazdu w miejscu obowiązywania znaku wskazującego , że zaparkowany pojazd zostanie usunięty na koszt właściciela . Zgodnie z treścią ust 2 tego przepisu pojazd może być usunięty z drogi na koszt właściciela , jeżeli nie ma możliwości zabezpieczenia go w inny sposób , w przypadku gdy kierowała nim osoba jest w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu lub nieposiadająca przy sobie dokumentów uprawniających do kierowania lub używania pojazdu albo jeżeli stan techniczny zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego , powoduje uszkodzenie drogi albo narusza wymagania ochrony środowiska . Zgodnie z ust 4 dyspozycję przemieszczenia lub usunięcia pojazdu z drogi wydaje policjant , strażnik miejski (gminny) albo osoba dowodząca akcją ratowniczą . Ust. 5 c stanowi , że pojazd usunięty z drogi umieszcza się na wyznaczonym przez starostę parkingu strzeżonym do czasu uiszczenia opłaty za jego usunięcie i parkowanie . Rada powiatu biorąc pod uwagę konieczność sprawnej realizacji zadań , oraz koszty usuwania i przechowywania pojazdów na obszarze danego powiatu ustala corocznie , w drodze uchwały , wysokość

opłat oraz wysokość kosztów . Zgodnie z ust 7 wydanie pojazdu następuje po okazaniu dowodu uiszczenia opłaty . Zgodnie z ust 10 i 10 g starosta w stosunku do pojazdu usuniętego z drogi występuje do sądu z wnioskiem o orzeczenie jego przepadku na rzecz powiatu , jeżeli prawidłowo powiadomiony właściciel lub osoba uprawniona do odebrania pojazdu w terminie 6 miesięcy od dnia jego usunięcia nie odebrała pojazdu .

W przypadku usunięcia pojazdu na podstawie art. 50 a ustawy Prawo o ruchu drogowym przepisy nie regulują tak szczegółowo trybu związanego z usunięciem i przechowywaniem pojazdu na parkingu oraz wydania go właścicielowi , jak w przypadku usunięcia pojazdu w trybie art. 130 a .. Należy przytoczyć , że przepis art. 50 a dotyczy pojazdów pozostawionych bez tablic rejestracyjnych lub pojazdu , którego stan wskazuje na to , że nie jest używany . Wówczas pojazd taki może być usunięty z drogi przez straż gminną lub Policję na koszt właściciela lub posiadacza . Pojazd usunięty w tym trybie , nieodebrany na wezwanie gminy przez uprawnioną osobę w terminie 6 miesięcy od dnia usunięcia , uznaje się za porzucony z zamiarem wyzbycia się . Pojazd ten przechodzi na własność gminy z mocy ustawy . Przepis ten stosuje się odpowiednio , gdy w terminie 6 miesięcy od dnia usunięcia pojazdu nie została ustalona osoba uprawniona do jego odbioru . Bardziej szczegółowe regulacje dotyczące usunięcia i parkowania pojazdu w trybie art. 50 a w okresie , gdy został usunięty motocykl to jest w dniu 17 czerwca 2006 roku Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 sierpnia 2002 roku w sprawie usuwania pojazdów .(Dz U 2002.134.1133 ze zm) . Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia w zakresie usuwania pojazdów współdziałają straż gminna , Policja , organy gminy , zarządca drogi , jak również wyznaczone przez starostę jednostki usuwające pojazdy lub prowadzące parkingi strzeżone . Warte przypomnienia są właśnie zapisy tego rozporządzenia bowiem w niniejszej sprawie zdaje się , że właśnie ta zasada współdziałania została w znacznej mierze zachwiana .

Sąd uznał bowiem , że usunięcie motocykla marki M. (...) bez numerów rejestracyjnych z drogi gminnej nastąpiło w trybie art. 50 a ustawy . Wypełniona została bowiem przesłanka nie tylko usunięcia pojazdu z drogi gminnej , co nie było kwestionowane , ale również fakt , że usunięty motocykl był bez tablic rejestracyjnych , co dodatkowo uniemożliwiło ustalenie jego właściciela .

W formularzu dyspozycji usunięcia pojazdu jako podstawę prawną wskazano dwa przepisy : art. 50 a ust 1 oraz art. 130 a ust 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r – Prawo o ruchu drogowym z opcją „niepotrzebne skreślić „ . W sporządzonej w niniejszej sprawie dyspozycji z dnia 17 czerwca 2006 roku nr 15/2006 r. nie skreślono ani nie podkreślono prawidłowej podstawy prawnej . Sąd uznał bowiem , że oryginalna dyspozycja usunięcia pojazdu z dnia 17 czerwca 2006 nr (...) nie zawierała wskazania wprost na jakiej podstawie ustawy prawa o ruchu drogowym pojazd został usunięty . Będąca w posiadaniu powoda dyspozycja , bez podkreślenia jest oryginalną i w takiej wersji została wypełniona i pozostawiona przez Policję . Należy jednak przyjąć za treścią dyspozycji usunięcia pojazdu i okolicznościami jego usunięcia wskazanymi w notatce policji z dnia 17 czerwca 2006 (k 33) , że usunięcie motocykla nastąpiło w trybie art. 50 a . Prawidłowo również została uruchomiona procedura powiadamiania przez powoda właściwych podmiotów , w których gestii leżały dalsze losy usuniętego pojazdu . Zeznający w imieniu powoda P. M. W. wskazał , że ponieważ w dyspozycji usunięcia pojazdu nie było zaznaczenia podstawy jego usunięcia , o zbliżającym się 6 miesięcznym terminie od momentu przyjęcia pojazdu została powiadomiona Policja jak i Naczelnik Urzędu Skarbowego , władny wówczas do dysponowania tymi pojazdami . Nie ulega wątpliwości , że na skutek prawidłowo przeprowadzonej procedury powiadamiania o upływie terminu 6 miesięcznego Gmina G. w dniu 25 stycznia 2007 roku została skutecznie powiadomiona przez Starostwo Powiatowe w Z. o fakcie upływu terminu oraz podstawie prawnej usunięcia motocykla (art. 50 a) a w związku z tym o przejściu własności tego motocykla na własność gminy z mocy ustawy . Właśnie w tym momencie zabrakło jakiegokolwiek współdziałania jednostek zobowiązanych do dbałości o rozwiązanie problemu usuwania i przechowywania usuwanych pojazdów .Gmina bowiem poprzestała na pisemnej korespondencji zmierzającej do odepchnięcia problemu na inny podmiot twierdząc , również w postępowaniu przed sądem , że nie została zachowana procedura ustalania osoby uprawnionej do odebrania pojazdu , a w związku z tym została wstrzymana , albo w ogóle nie może być brane pod uwagę rozwiązanie przewidziane w art. 50 a , zmierzające do przyjęcia , że gmina stała się właścicielem porzuconego pojazdu po upływie 6 miesięcy od jego usunięcia na parking powoda . Mimo powiadomienia Gminy o fakcie zdeponowania motocykla porzuconego z możliwością przejścia jego własności na rzecz Gminy żaden z podmiotów w tym przede wszystkim Gmina nie zrobiła nic by kwestię tę do końca

wyjaśnić . Nie bez znaczenia bowiem są ustalenia Policji wykonane niezwłocznie po usunięciu motocykla mające na celu ustalenie właściciela tego motocykla . W dniu usunięcia pojazdu Policja rozpoczęła bowiem ustalanie właściciela według odczytanego na ramie motocykla numeru silnika i numeru ramy .(k 34) , a w dniu 17 lipca 2006 roku zostało wydane postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie kradzieży motocykla marki MZ bez tablic rejestracyjnych wobec niepopelnienia czynu .

Przewidziany w art. 50 a tryb usuwania pojazdów z dróg publicznych przewiduje sytuację , w której dochodzi do przejścia z mocy ustawy na rzecz gminy własności pojazdów porzuconych . Ponieważ przesłanki wymienione w tym artykule dotyczą pojazdów pozostawionych bez tablic rejestracyjnych lub w stanie wskazującym na nieużywanie nie jest to więc sytuacja , w której pojazd jest odbierany właścicielowi , ale usuwany w związku z okolicznościami świadczącymi o jego porzuceniu , wyzbyciu się władztwa nad rzeczą . Następnie , na skutek nieodebrania takiego pojazdu przez osobę uprawnioną w terminie 6 miesięcy od dnia usunięcia , uznaje się , że został porzucony z zamiarem wyzbycia się i przechodzi na własność gminy z mocy ustawy (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 czerwca 2008 sygn. Akt P 4/06) W takich sytuacjach nie dochodzi więc do władczego odjęcia prawa własności , a co za tym idzie z przepadkiem rzeczy . Zawarta w art. 50 a przesłanka przejścia własności pojazdu na rzecz gminy , świadcząca o uzewnętrznieniu porzucenia pojazdu z zamiarem wyzbycia się nawiązuje do instytucji porzucenia rzeczy o której mowa w art. 180 kc . Stosownie do tego przepisu właściciel może wyzbyć się własności rzeczy ruchomej przez to , że w tym zamiarze rzecz porzuci . Porzucenie rzeczy ruchomej wymaga wyzbycia się jej posiadania przez właściciela w sposób umożliwiający zawładnięcie daną rzeczą przez każdego . Wymagany jest zamiar wyzbycia się własności , co nie jest jednoznaczne z pozostawieniem pojazdu bez tablic rejestracyjnych lub nieużywania go przez dłuższy czas . Za spełnienie tej przesłanki Prawo o ruchu drogowym uznaje nieodebranie pojazdu w terminie 6 miesięcy od dnia jego usunięcia , chyba że nieodebranie pojazdu nastąpiło z przyczyn niezależnych od osoby zobowiązanej (art. 50 a ust 2 i 3) jak również nieustalenie w terminie 6 miesięcy od dnia usunięcia pojazdu osoby uprawnionej do jego odbioru (ust 4) . Pojazd w takim wypadku staje się pojazdem niczym . W myśl art. 181 kc własność ruchomej rzeczy niczyjej nabywa się przez jej objęcie w posiadanie samoistne , zwane zawłaszczeniem . W niniejszym przypadku podstawą nabycia własności takiego pojazdu nie jest przepis art. 181 kc lecz właśnie art. 50 a ust 2 in fine , który stanowi , że pojazd taki przechodzi na własność gminy z mocy ustawy . (uchwała NSA z dnia 29 listopada 2010 – sygn. Akt I OPS 1.10 Lex nr 621105,)

Omówione powyżej przepisy nabierają swojej mocy prawnej bez względu na to czy gmina chce przejąć własność porzuconego pojazdu ze względu na jego wartość i przydatność . Z tego więc powodu strona pozwana nie może sama decydować , czy przyjmie własność motocykla . Bowiem spełnienie przesłanek z art. 50 a ust 2 i 3 skutkuje przyjęciem przez Sąd , że Gmina G. nabyła własność motocykla (...)usuniętego przez Policję w dniu 17 czerwca 2006 roku z mocy prawa po upływie 6 miesięcznego terminu od jego usunięcia z drogi .

Przyjęcie przez sąd tego ustalenia skutkuje koniecznością pokrycia przez Gminę kosztów przechowywania motocykla według stawek określonych uchwałami Rady Powiatu (...) , które są stosowane przez powoda zarówno do pojazdów przechowywanych na podstawie art. 130 a jak i art. 50 a z uwagi na te same koszty przechowywania . Sposób naliczenia tych opłat nie był kwestionowany przez stronę pozwaną .

Konsekwencją przyjęcia przez sąd faktu , że zaistniały wszelkie przesłanki uzasadniające uznanie , że Gmina G. nabyła z mocy ustawy własność motocykla zdeponowanego na parkingu powoda na podstawie dyspozycji z dnia 17 czerwca 2006 roku nr (...) jest nakazanie odebrania tego motocykla przez Gminę G. jako właściciela tego motocykla .

O kosztach sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 2 kpc . Strona pozwana jako przegrywająca zobowiązana jest do zwrotu kosztów procesu , na które składają się : opłata sądowa od obydwu żądań 1.725 złotych (1695 zł oraz 30 zł) , opłaty za czynności adwokackie w wysokości łącznej 2.460 złotych zgodnie z § 6 pkt 1 i 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz U z 2013 nr 461 ze zm) oraz 17 złotych opłaty skarbowej od pełnomocnictwa .